

Nymphaea glandulifera, een waterleliesoort als voorgrondplantje

Door : Leo van den Berkmortel

Een jaar geleden kreeg ik op een bijeenkomst van de WAP van Toon Albers uit Delft een mini-waterlelietje uit Ecuador, dat in het aquarium als voorgrondplantje bruikbaar zou zijn. Ik plantte het dicht bij de voorruit en inderdaad vormden zich al gauw enkele uitlopertjes met nieuwe plantjes, zodat er al een veldje begon te ontstaan van mooie lichtgroene plantjes van ca. 6 cm hoog, met ± pijlvormige blaadjes van ca. 3 - 4 cm breed en 4 – 5 cm lang, of nog kleiner. De blaadjes staan horizontaal op de bladsteeltes.

Omdat ik een open aquarium heb, heb ik de thermostaat ingesteld op 23 °C, aangezien er bij hogere temperatuur te veel water verdampt en dat zou in de huiskamer een te hoge luchtvochtigheid geven. In de zomer loopt de watertemperatuur dan toch wel op naar 26 à 27 °C. Dat stelde mijn nieuwe waterlelietje duidelijk op prijs. Toen in de herfst de temperatuur zakte naar 23 °C groeiden de plantjes niet meer en af en toe verslijmde er een blaadje.

Half september begonnen wij aan een gigantische verbouwing in de huiskamer. Daardoor merkte ik veel te laat dat mijn aquariumverwarming defect was. De temperatuur was teruggelopen naar 20 °C en mijn mooie veldje waterlelietjes was helemaal verdwenen. Maar na reparatie van de verwarming in januari, zag ik in de loop van februari weer een klein plantje tevoorschijn komen en nu ik dit stukje zit te schrijven (half maart, 2002, met een watertemperatuur van 23 à 24 °C) zijn het er al vijf, elk met een rozetje van 4 of 5 bladeren. Als het zo doorgaat kan ik er 8 april dus wel enige meebrengen naar de clubavond. De soortnaam glandulifera betekent klierdragend, waarschijnlijk op de drijfbladeren, maar die zal men niet gauw te zien krijgen, want in het aquarium maakt dit plantje zelden of nooit drijfbladeren. Christel Kasselmann heeft het plantje in 1990 meegebracht uit Ecuador, waar het in een smalle ondiepe sloot met stilstaand water groeide, ca. 20 km ten noorden van de stad Coca. De bodem van die sloot was modderig en humusrijk, het water ondiep, zacht en zwak zuur en het desbetreffende deel van de sloot lag in de volle zon, maar ook in beschaduwde sloten kwamen ze wel voor. Christel Kasselmann beschrijft de soort al in haar boek "Aquariumpflanzen" van 1995 (Nederlandse vertaling in 1998 onder de titel "Aquariumplanten"). Behalve in Ecuador komt deze soort ook voor in het Amazonegebied van Brazilië en Noord-Peru, Frans-Guyana, Trinidad, en in Midden-Amerika tot in Guatemala en Belize. Op de vindplaats in Ecuador groeiden de plantjes in dichte bestanden.

In de natuur schijnt de plant drijfbladeren te maken van 21 x 19 cm en witte bloemen van 5 – 7 cm aan tot 25 cm lange stelen. Vruchtzetting treedt vaak op en er worden talrijke zaden gevormd, met lange haren. Die zorgen voor de natuurlijke verspreiding. Ook bij teelt in een kas, in een ondiepe vijver, worden regelmatig drijfbladeren en bloemen met zaden gevormd, volgens Christel Kasselmann. Wie een kasje met vijvertje heeft zou ze zo kunnen vermeerderen.

In het aquarium doen ze het optimaal bij een watertemperatuur van 24 – 28 °C en de plantjes schijnen dan tot max. 15 cm hoog te kunnen worden. Op ongewassen zand groeien ze prima, maar met wat klei of leem in de bodem krijgt men dichtere en meer decoratieve plantengroepen. Zacht en iets zuur water is het beste, maar ook in middelhard water groeien de plantjes goed. Bij gebrek aan zaden zijn wij in het aquarium aangewezen op vegetatieve vermeerdering. Gelukkig is dat geen probleem. Aan korte uitlopers ontstaan nieuwe plantjes op zo'n 5 cm van de moederplant vandaan. Dat maakt ze ook bruikbaar in kleine aquaria.

De plantjes zijn wel erg teer, zodat ze voor slakken waarschijnlijk een lekkernij zijn. In mijn bak komen alleen posthoornslakjes voor en die laten de blaadjes tot nu aardig met rust, behalve toen bovengenoemde verslijming optrad wegens te lage temperatuur. Ook bij het afhevelen van bodemvuil moet je de slang wat dichtknijpen, want bij een te grote zuigkracht worden de tere blaadjes gemakkelijk stuk getrokken.

© **Werkgroep aquatische planten – krant 168**
Dit artikel is reeds eerder geplaatst in krant 127, die werd uitgegeven in november, 2002

